

danne omgælder. Iøvrigt synes det naturligt at beskatte en aktionær af den værdistigning, som hans aktier har været genstand for i hans besiddelsestid, fremfor at beskatte alle selskabets reserver på én gang hos de personer (eller selskaber), der ejer aktierne på likvidationstidspunktet.

Ved bedømmelse af den foreslåede beskatning af avancer ved aktiesalg, må det tages i betragtning, at den foreslåede ændring i beskatningen af fortjenester ved likvidation som helhed betyder en skattelettelse. For fremtiden behøver den, der køber en aktie, ikke at frygte for, at han ved en eventuel likvidation skal betale indkomstskat også af de reserver, der findes i selskabet på det tidspunkt, da han køber aktien. Dette forhold vil kunne få en vis indflydelse på de kurser, hvortil aktier omsættes.

Indførelsen af den foreslåede beskatning af fortjenester ved salg af aktier og tegningsrettigheder samt ved likvidation af aktieselskaber betyder, at der samtidig åbnes adgang til at fradrage tab ved de nævnte dispositioner. Sådanne tab skal efter forslaget såvidt muligt fradrages i de fortjenester, hvoraf særlig indkomstskat skal svares, og eventuelle overskydende tabsbeløb fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst. Efter de gældende regler kan sådanne tab som hovedregel ikke fradrages.

I det samtidig forelagte forslag til lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. er der optaget en bestemmelse om, at her i landet hjemmehørende aktieselskaber ved opgørelsen af deres skattepligtige indkomst ikke skal medregne udbytte fra andre aktieselskaber. Da udlodning af likvidationsudbytte ikke er principielt forskelligt fra andre udbytteudlodninger, og da beskatningen af avancer ved aktiesalg — som foran nævnt — hviler på lignende synspunkter som likvidationsbeskatningen, har man foreslået, at danske aktieselskaber og visse andre danske selskaber, der skattemæssigt sidestilles med aktieselskaber, ikke skal svare særlig indkomstskat af fortjeneste ved likvidation og aktiesalg.

Friaktier skal efter de gældende regler (statskattelovens § 4 e) medregnes ved opgørelsen af modtagerens skattepligtige indkomst med deres pålydende værdi. Er der ydet delvis vederlag, fragår dette naturligvis ved opgørelsen af det skattepligtige beløb.

Mod beskatningen af friaktier har det været indvendt, at der ikke ved udstedelsen af friaktier således som ved almindelig udlodning af udbytte tilflyder aktionæren værdier, som han kan råde over med sin fulde aktieret i behold. Det, der sker, er blot en ompostering inden for selskabets regnskab,

hvorved det pågældende beløb overføres fra vedkommende reservefondskonto til aktiekapitalkonto, og aktionæren står efter friaktiens udstedelse som ejer af ganske den samme del af selskabsformuen som før udstedelsen, blot at hans aktieret nu er fordelt på flere aktier end før. Hertil kommer, at der ved beregningen af den skattepligtige værdi af friaktien ikke tages noget hensyn til den kurs, til hvilken aktionæren har anskaffet moderaktien, og at det meget vel kan tænkes, at anskaffelseskursen kan have ligget over den samlede kursværdi af moderaktien og friaktien efter emissionen. I sådanne tilfælde kan der i hvert fald ikke tales om nogen fortjeneste for den pågældende aktionær.

Under det nuværende beskatningssystem kan der anføres ret vægtige argumenter for beskatningen af friaktier. Så længe størrelsen af selskabets aktiekapital er en væsentlig faktor ved beregningen af aktieselskabsskatten, og selskabet ved at udvide sin aktiekapital kan nedbringe sin skattepligt, fungerer beskatningen af friaktier som en nyttig hemsko på selskabets dispositioner i så henseende. Og hvis selskabet alligevel gennemfører aktieudvidelsen, opvejer friaktiebeskatningen hos aktionærerne det skattetab, som udvidelsen medfører, for så vidt angår selskabsskatten. Friaktieudstedelsen betyder ligeledes en nedsættelse af beskatningen ved udlodning af likvidationsudbytte, idet det kun er det beløb, hvormed likvidationsudbyttet overstiger aktiens pålydende, der indkomstbeskattes hos aktionæren. Det beløb, hvorfra aktionæren beskattes ved modtagelsen af friaktien, kommer ham altså til gode som fradrag ved beskatningen af likvidationsudbyttet. Og endelig kan det tænkes, at aktionæren udnytter en ved emissionen fremkommet stigning af den samlede kursværdi af moderaktien og friaktien ved salg af friaktien eller tegningsretten, og den således opnåede fortjeneste kommer efter de nugældende regler ikke under beskatning, medmindre moderaktien er købt i spekulationshensigt eller som led i den skattepligtiges næringsvirksomhed.

Disse argumenter for beskatning af friaktier mister imidlertid deres vægt under det beskatningssystem, der nu foreslås indført.

Ved det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. foreslås den nuværende progressive beskatning afløst af en praktisk taget proportional skat. Aktiekapitalens størrelse er således efter forslaget uden betydning for selskabsbeskatningen. Ved nærværende lovforslag er likvidationsudbytte — som foran nævnt — foreslået henført til beskatning med særlig indkomstskat.